

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milyonlarca yıl sonra oluşmuş,8 bin yıllık bir kent olan Diyarbakır'a verimli yatağıyla beşiklik eden, yüzlerce canlıya hayat verenve bütün dinlerde kutsal bir mertebeye sahip olanDicle Nehri yanlış tarım ve enerji politikaları sonucu kuruma noktasına gelmiştir. Su debisinin son 30 yılın gerisine çekildiği nehirde yaşayan bütün canlıların yaşam alanı yok olmak üzeredir. Dicle Nehri'nin tarihi vasfı ve değerine kavuşması; 21 km'likalandan yer alanDicle Vadisi'nde yaşanan doğa tahribatınınıyerinde incelenmesi, Dicle Nehri ile beraber HevselBahçeleri'nde yaşanan tahribatın son bulması için vadinin koruma altına alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Feleknas UCA

Diyarbakır Milletvekili

Kürdistan'ı sermaye kapılarına açan AKP, Kürdistan doğasını ve kentlerinitalan etmeye; kentlerin dokusunu bozarak yeni kentler inşa etmeye devam etmektedir. Tarihi evleri, dar sokakları, Kilise ve Cami gibi dini mabetleriyle farklı din ve kültürlerle ev sahipliği yapmış 7 bin yıllık Sur'u yerle bir eden hükümet, şimdi de Dicle Vadisi'ne yönelmiştir. Uluslararası bütün antlaşmalar ihlal edilerek yerle bir edilen Sur'dan sonra,benzer bir yıkım bugünde Dicle Vadisi'nde gerçekleşmektedir.

Yanlış tarım ve enerji politikaları sonucu Dicle Nehri üzerinde inşa edilenHES, gölet ve çok sayıda kum ocağı nedeniyle nehir kuruma noktasına gelmiştir. Su debisinin son 30 yılın gerisine çekildiği nehirde yaşayan canlıların yaşam alanı yok edilmektedir. Resmi kayıtlara göre yaklaşık 60 km'lik alan "isimsiz", "tanımsız su" ya da "Sade Deresi" olarak kayda geçmesinden kaynaklı, Dicle Nehri, nehir vasfını yitirmekte ve Kıyı Koruma Kanunda Kanunu'nda muaf tutulmaktadır.Kıyı Koruma Kanunda Kanunu'ndan muaf tutulması Dicle Nehri'nin her türlü talana açık hale gelmesinde en büyük nedendir.

Tarımda kullanılan kimyasal atık ve gübrelerin nehre akıtılması Dicle Nehri'nde yaşayan canlıları olumsuz etkilemekte; nehrin ciddi düzeyde kirlenmesine de yol açmaktadır. Hükümet, Kral Kızı Barajı'na entegreedilmiş HES ile beraber Diyarbakır'ın üç bölgesinde

Hidroelektrik Enerji Santrali (HES) kurmayı planlamaktadır. Nehir üzerinde yapılması planlanan enerji santralleri ile UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası kapsamında koruma altına alınan Hevsel Bahçeleri olmak üzere birçok yer su altında kalmış olacaktır.

Dicle Nehri'ne ciddi anlamda zarar veren bir diğer etken ise kum ocaklarıdır. Kumun çıkarılması için  evresel Etki Değerlendirmesi ( ED) Y netmeli ince belirlenen kriterler hiçbir şekilde gözetilmeden kum ocakları Dicle Nehri üzerinde 40 yıldır faaliyet göstermekte ve buradan kum çıkarılmaktadır. Uzmanların verdiği bilgiye göre, kumun çıkarılması amacıyla yapılan kazıların derinliğinin 3 m'yi geçmemesi gerekirken, 15-20 m'yi bulan çukurlar oluşturulmaktadır. Bu çukurların oluşması birçok tahribata neden olmaktadır. Bu çukurlar bir yandan balık ya da diğer canlıların yaşamasını engellerken, diğer taraftan her yıl Diyarbakır'da çok sayıda çocuğun kum ocakları tarafından açılan devasa çukurlarda bo ulmasına neden olmaktadır. Ayrıca, sazlık alanlarda, kafe ve restoranların açılması amacıyla dolgu yapılmaktadır. Bu dolgular bir taraftan sazlıkların yok olmasına neden olurken diğer taraftan burada hayat bulan popülasyonun da yok olmasına neden olmaktadır. Ayrıca, Diyarbakır'ın neredeyse bütün gıda ihtiya ını karşılayan HevselBah eleri'nde yapılan bostancılık bitme noktasına gelmiştir.

Halkın ihtiyaç ve iradesinden kopuk sermayeye hizmet eden tarım ve enerji politikaları sonucub y k bir tahribatla karşı karşıya kalan Dicle Vadisi'nde yaşanan tahribat düzeyinin ortaya çıkarılması ve vadinin ekolojik dengesinin koruma altına alınması amacıyla Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.